

PROJEKT BUDOWLANY

Branża : SANITARNA

**Temat: ODCINEK KANALIZACJI DESZCZOWEJ Z ODWONIENIEM
LINIOWYM,**

Obiekt : Parking obok Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej,

**Adres : Kolbuszowa
dz. nr ew. 1311/1, 1016, 1018, 1019
obręb : Kolbuszowa**

**Inwestor : Gmina Kolbuszowa
ul. Obrońców Pokoju 21
36-100 Kolbuszowa**

**Projektant : mgr inż. Anna Malinowska
upr. nr. PDK/0175/PWOS/05**

GRUDZIEŃ 2014 r.

Oświadczenie

Zgodnie z art. 20 ust. 4 Prawa Budowlanego (Dz.U. nr 207, poz. 2016 z 2003 r. z późniejszymi zmianami) oświadczam, że niniejszy projekt budowlany branży sanitarnej p.t. „Odcinek kanalizacji deszczowej z odwodnieniem liniowym” został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

PROJEKTANT :   mgr inż. Anna Malinowska
                                            nr upr. PDK/0175/PWOS/05

Zawartość opracowania :

Opis techniczny :

1. Przedmiot opracowania
2. Podstawa opracowania
3. Dane ogólne
4. Opis techniczny odcinka kanalizacji deszczowej z odwodnieniem liniowym
5. Kolizje
6. Charakterystyka ekologiczna inwestycji
7. Próby i odbiory
8. Uwagi końcowe
9. Informacja BIOZ

Część rysunkowa :

1. Mapa zasadnicza skala 1: 500
2. Profil podłużny kan. deszcz. skala 1:100/500

OPIS TECHNICZNY

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszego opracowania jest projekt odcinka kanalizacji deszczowej wraz z odwodnieniem liniowym projektowanego parkingu przy Urzędzie Miejskim w miejscowości Kolbuszowa na działce o nr ew. 1311/1, 1016, 1018, 1019.

2. PODSTAWA OPRACOWANIA

- zlecenie inwestora
- uzgodnienia z Inwestorem
- aktualny plan sytuacyjno-wysokościowy
- Warunki techniczne z dn. 12.11.2014 r.
- wizja lokalna w terenie
- normy i literatura branżowa
- Odpis z protokołu narady koordynacyjnej z dn. 11.12.2014 r.

3. DANE OGÓLNE

Odwodnienie projektowanego parkingu będzie realizowane zgodnie z projektem branży drogowej poprzez wyprofilowanie powierzchniowe ścieku i przez nadanie odpowiednich spadków podłużnych i poprzecznych w kierunku projektowanego wpustu deszczowego systemowych typu skrzynkowego wykonanego wg. zaleceń producenta odpowiedniego systemu odwodnienia liniowego oraz w kierunku projektowanego odwodnienia liniowego. Woda ze ścieku będzie odprowadzana projektowanym odcinkiem kanalizacji deszczowej DN 200 mm do istniejącej studzienki betonowej kanalizacji deszczowej zlokalizowanej na kanale deszczowym $\varnothing$ 300.

Przebieg odcinka kanalizacji oraz usytuowanie studzienek systemowych pokazano na Rys. 1.

4. OPIS TECHNICZNY ODCINKA KANALIZACJI DESZCZOWEJ

Odwodnienie projektowanego parkingu zaprojektowano poprzez studzienki segmentowe wielofunkcyjne np. typu AS –ST200 lub inne równoważne dostępne na rynku oraz odwodnienie liniowe odprowadzające wody deszczowe i roztopowe poprzez projektowany odcinek kanalizacji deszczowej $\varnothing$ 200 do istniejącej kanalizacji deszczowej $\varnothing$ 300. Odcinek kanalizacji deszczowej zaprojektowano z rur PVC SDR 34 SN 8 Dn 200 x 5,9 mm. Rury należy ułożyć na ubitej podsypce piaskowej o gr. 20 cm. Spadki na kanalizacji należy wykonać zgodnie z załączonymi rysunkami profili (rys. nr 2). Odprowadzenie wód deszczowych i roztopowych z projektowanego parkingu przewidziano zgodnie z wydanymi warunkami do istniejącej betonowej studni rewizyjnej na kolektorze deszczowym $\varnothing$ 300. Włączenie do studni należy wykonać poprzez przejście szczelne ponad kinetę. Na projektowanym odcinku kanalizacji przewidziano jedną studnię rewizyjną PE-HD dn 600 mm.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 24.07.2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełniać przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137 poz. 984) kratki deszczowe oraz odwodnienie liniowe o dł. 27,0 m zaprojektowano typu segmentowego z osadnikiem i łapaczem zanieczyszczeń. Studzienki wielofunkcyjne np. typu AT-ST200 z kratkami deszczowymi zaprojektowane w celu odwodnienia placu są to studzienki składające się z segmentów o wymiarach 292 mm x 675 mm wykonane z betonu cementowego o klasie wytrzymałości C60/75 z dodatkami polimerobetonowymi. Poszczególne segmenty studzienki to : element górny z rusztem żeliwnym kl. D-400 i wysokości 350 mm, element przelotowy z dopływem lub bez dopływu o wysokości 320 mm, element z dnem o wys. 330 mm i łapaczem zanieczyszczeń umieszczonym w elemencie górnym studzienki. Osadnik w projektowanych studzienkach przewidziano z 3 segmentów tj. o głębokości 97 cm.

TECHNOLOGIA MONTAŻU KANALIZACJI

Kanalizacja z rur PVC cechuje się dużą szczelnością, odpornością na działanie wielu substancji chemicznych, dużą gładkością wewnętrzną powierzchni rur, małym ciężarem, łatwością w montażu.

Mając na uwadze uzyskanie prawie całkowitej szczelności układu kanalizacyjnego, tak w zakresie eksfiltracji ścieków do gruntu zapewniające ochronę środowiska naturalnego, jak też infiltrację wód gruntowych do wnętrza kanałów co wiąże się z ekonomiką budowy i eksploatacji sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków. Na podstawie instrukcji projektowania, wykonania i odbioru instalacji rurociągowych z PVC ze względów statyczno-wytrzymałościowych dla potrzeb projektowanej kanalizacji dobrano rury typu „S” do układania pod drogami, bez względu na obciążenie. Dodatkowo przy układaniu rur każdorazowo należy dokonać właściwego zagęszczania wykopów.

Kanalizację deszczową zaprojektowano z rur PVC o złączach kielichowych na wcisk z zastosowaniem uszczelek gumowych. Jest to połączenie bardzo szczelne i trwałe pod warunkiem, że jest fachowo i dobrze wykonane. Połączenie wciskowe składa się z kielicha z uszczelką gumową i bosego końca. Połączenie wykonuje się poprzez wprowadzenie bosego końca jednej rury do kielicha drugiej rury lub kształtki. Przed przystąpieniem do wcisku bosego końca w kielich rury z założoną uszczelką należy bosy koniec posmarować cienko środkiem antyadhezyjnym (np. pasta BHP, płyn FF). W przypadku skrócenia rury należy stosować cięcia poprzeczne. rura po obcięciu wymaga frezowania bosego końca. Montaż złącza kielichowego należy dokonać przy pomocy urządzenia do wykonania wcisku. Studnie PVC składają się z kinety, rury wznosnej oraz rury teleskopowej z włazem żeliwnym

Układanie rur z PVC w przygotowanym wykopie należy prowadzić w temperaturze powyżej + 5⁰ C.

5. KOLIZJE

- infrastruktura wodociągowa

Przy zbliżeniach projektowanego przyłącza kanalizacji deszczowej do sieci wodociągowej należy zachować odległość minimum 1,0 m. W profilach podłużnych uwzględniono, że oś nieczynnej magistrali wodociągowej ø 250 znajduje się na głębokości 1,57 m. Przyłącze kanalizacji deszczowej zaprojektowano w taki sposób by uniknąć kolizji przy

skrzyżowaniach. W przypadkach zaistnienia kolizji podczas budowy należy jej rozwiązanie uzgodnić branżowo z Gminnym Zakładem Komunalnym w Kolbuszowie.

- kable energetyczne

W trakcie wykonywania robót ziemnych wszystkie napotkane kable energetyczne podziemne krzyżujące się lub biegnące równolegle z wykopem należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem, a w razie potrzeby powinny być podwieszone w sposób zapewniający ich eksploatację.

W trakcie wykonywania robót należy zachować odległość kabla od projektowanych przyłącza kan. deszczowej minimum 1,0 m przy głębokości przyłączy do 2,0 m, natomiast przy większych głębokościach odległość minimum 1,50 m. Przy zbliżeniach do słupów linii napowietrznych zachować odległość minimum 1,50 m. Przy skrzyżowaniach z kablami należy je zabezpieczyć rurami ochronnymi AROTA o średnicy 110 mm. Wykopy w rejonie zaznaczonych w planie sytuacyjno-wysokościowych istniejących kabli prowadzić ręcznie. Należy dokonać tzw. przekopów kontrolnych, w trakcie których należy dokonać odkrycia kabli. Całość robót prowadzić w uzgodnieniu z Posterunkiem Energetycznym

- prowadzenie robót ziemnych

Prace wykonywane za pomocą koparek mechanicznych należy tak prowadzić, by nie prowadzić do przekroczenia głębokości – pozostałe prace wykonać ręcznie. Odkład urobku powinien być wykonany tylko po jednej stronie wykopu w odległości co najmniej 0,6 m od krawędzi wykopu. Projektowane wykopy wąskoprzestrzenne podlegają zabezpieczeniu. W wykopach wąskoprzestrzennych o ścianach pionowych odeskowanych, rozstaw rozpór w planie i wysokości należy tak zaplanować aby istniała możliwość wsuwania między rozporami rur oraz wykonania podłoża betonowego rur. Odeskowanie i rozparcie ścian wykopu powinno następować stopniowo w miarę pogłębiania wykopu. Roboty montażowe wraz z przygotowaniem podłoża muszą być prowadzone w wykopach o podłożu odwodnionym. Odwodniony stan podłoża pozwala na właściwe, prawidłowe prowadzenie robót, zachowanie odpowiednich spadków.

6. Charakterystyka ekologiczna inwestycji:

Projektowane odprowadzenie wód deszczowych i roztopowych z projektowanego placu nie będzie miała niekorzystnego wpływu na środowisko ponieważ wody deszczowe odprowadzane będą do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej.

Projektowane przyłącze kanalizacji deszczowej wraz z odwodnieniem zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 21 sierpnia 2007 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określania rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko nie kwalifikuje i nie wymaga sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko

7. PRÓBY I ODBIORY

Po wykonaniu przyłącza kanalizacji deszczowej jeszcze przed odbiorem należy wszystko dokładnie przepłukać i poddać próbie szczelności zgodnie z PN-81/B-10725. Do odbioru końcowego należy przedłożyć certyfikaty jakości na użyte materiały oraz inwentaryzację geodezyjną wykonanego zakresu robót.

8. UWAGI KOŃCOWE

Roboty ziemne należy wykonać zgodnie z warunkami określonymi w normie BN 83/8836-02. Przepisy dotyczące BHP w zakresie robót montażowych oraz transportowych odnoszą się również do wykonania rurociągów z tworzyw sztucznych. Rodzaj, szerokość wykopu oraz zabezpieczenie ścian zależą od warunków hydrogeologicznych oraz od głębokości wykopów. Przy budowie przyłączy kanalizacji deszczowej oraz drenażu opaskowego należy wykonać wykopy wąskoprzestrzenne, o ścianach pionowych, odeskowanych i rozpartych. Szerokość dna wykopu winna być większa o co najmniej 0,4 m od zewnętrznej średnicy rury i nie może być mniejsza od niej o 0,5 m.

Dna wykopów powinny być dokładnie oczyszczone z kamieni i podobnych części stałych. Zasypanie wykopów wykonać ręcznie do wysokości 30 cm nad przewód, następnie pozostałą część /poza miejscami w rejonie istniejącego uzbrojenia/ zasypać mechanicznie z warstwowym ubiciem ziemi. Całość robót należy wykonać zgodnie z niniejszym projektem, przed zasypaniem przyłącza należy zgłosić do odbioru.

Całość robót wykonać zgodnie z niniejszym opracowaniem oraz :

- **Uwagami wniesionymi podczas narady koordynacyjnej**
- **Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano – montażowych**
- **Część II Instalacje sanitarne i przemysłowe .**
- **Warunkami technicznymi wykonania i odbioru rurociągów z tworzyw sztucznych.**

Opracowała :

mgr inż. Anna Malinowska

9. Informacja BIOZ

1. Podstawa prawna

Niniejsze opracowanie jest informacją na temat bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy realizacji robót budowlanych w ramach projektu „Odcinek kanalizacji deszczowej z odwodnieniem liniowym”.

Zakres opracowania jest zgodny z:

1. Ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane zm. Dz.U.03.80.718. art. 21a
2. Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia Dz.U. 03.120.1126 z dnia 10 lipca 2003r

2. Zakres robót

W zakresie zadania przewidywana jest budowa przyłącza kanalizacji deszczowej odprowadzającego wody deszczowe i roztopowe z projektowanego utwardzenia placu w miejscowości Domatków.

Odprowadzenie wód deszczowych z projektowanego parkingu zaprojektowano poprzez istniejącą studzienkę rewizyjną na kolektora kanalizacji deszczowej. Odwodnienie parkingu przewidziano poprzez kratkę deszczową typu segmentowego oraz odwodnienie liniowe. Zakres robót związanych z wykonaniem przyłącza kanalizacji deszczowej :

- wytyczenie trasy odcinka kanalizacji deszczowej
- wykopy liniowe
- wykonanie podłoża pod rurociągi
- ułożenie rur PVC
- montaż uzbrojenia kanalizacyjnego
- wykonanie próby szczelności przewodów
- wykonanie obsypki rurociągów i zasypanie wykopów z zagęszczeniem warstwami

3. Wskazanie elementów zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Następujące elementy zagospodarowania mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

- uzbrojenie podziemne,
- wszystkie obiekty naziemne zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie wykonywanych wykopów.

4. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych

Zgodnie z wykazem zawartym w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia Dz.U. 03.120.1126 z dnia 10 lipca 2003 r. w trakcie realizacji przedmiotowej inwestycji prowadzone będą następujące rodzaje robót budowlanych, stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

1. Roboty budowlane, których charakter, organizacja lub miejsce prowadzenia stwarza szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi :

- a) wykonywanie wykopów o ścianach pionowych o głębokości większej niż 1,5m – wysokie niebezpieczeństwo przysypania ziemią w razie zaniechania lub wadliwego wykonania rozpór,
- b) roboty przy, których wykonywaniu występuje ryzyko upadku z wysokości
- c) roboty wykonywane przy użyciu dźwigów - roboty rozładunkowe i montażowe,
- d) roboty budowlano-montażowe w następstwie których może dojść do uderzenia ciężkimi przedmiotami, skaleczenia ostrymi narzędziami,
- e) roboty budowlane przy montażu i demontażu ciężkich elementów prefabrykowanych

2. Inne roboty :

- a) prowadzenie robót w sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych – hałas pracującego sprzętu oraz ciągły ruch dużych samochodów ciężarowych,

5. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do robót szczególnie niebezpiecznych

Instruktaż pracowników przeprowadzić należy na terenie budowy przed przystąpieniem do robót budowlanych. W ramach instruktażu ująć należy następujący zakres zagadnień:

- a) Wskazanie obiektów i miejsc, w których prowadzenie robót jest szczególnie niebezpieczne wraz z charakterystyką rodzaju zagrożeń.
- b) Określenie wymaganego sposobu zabezpieczenia budowy, w tym miejsc wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych.
- c) Określenie bezpiecznego sposobu prowadzenia robót z charakterystyką obowiązujących w tym zakresie przepisów BHP.
- d) Określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia.
- e) Wskazanie środków ochrony indywidualnej zabezpieczających przed skutkami zagrożeń, koniecznych do stosowania przez pracowników.
- f) Charakterystyka organizacji robót oraz zasad bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi ze wskazaniem osób wyznaczonych do prowadzenia nadzoru.

5.1 Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia.

Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy.

Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy.

Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika.

Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 – miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy.

Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 – lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarek z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW.

Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników.

Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

5.2 Instruktaż pracowników w okresie wykonawstwa

Wszystkie roboty związane z wykonaniem obiektów i z montażem sieci winny być przeprowadzane z zachowaniem przepisów BHP. Poza ogólnymi zasadami BHP obowiązującymi przy wykonywaniu robót montażowych, ziemnych, transportowych i obsługi sprzętu mechanicznego, przy wykonywaniu instalacji technologicznej, należy zapewnić warunki BHP zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. nr 47 poz. 401)

5.3 Instruktaż pracowników w okresie próbnej eksploatacji

Pracownicy winni być przeszkoleni pod względem ogólnych przepisów BHP oraz w zakresie ratownictwa i udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Przystępujący do pracy winni posiadać odzież ochronną i sprzęt ochrony osobistej.

W razie wypadku należy udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy i wezwać pogotowie lekarskie.

6. Przechowywanie i przemieszczanie materiałów na budowie

Materiały budowlane należy dostarczać bezpośrednio do miejsca wbudowania. W przypadku konieczności ich okresowego przechowywania, wydzielić zaplecze budowy zabezpieczone przed dostaniem się osób przypadkowych.

Na terenie budowy powinny być wyznaczone oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składowania materiałów i wyrobów.

Wszystkie wyroby należy układać według poszczególnych grup, wielkości i gatunków w sposób zapewniający stateczność, wykluczający możliwość wywrócenia, zsunienia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń oraz umożliwiający dostęp do poszczególnych stosów lub pojedynczych elementów. Powierzchnia składowania powinna być utwardzona i zabezpieczona przed gromadzeniem się ścieków sanitarnych i wód opadowych.

Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach krzyżowo do wysokości nie przekraczającej 10 – warstw. Rury powinny być składowane na równym podłożu na podkładach i przekładkach drewnianych, a wysokość stosu nie powinna przekraczać 1,5 m.

Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

- 1) 0,75 m - od ogrodzenia lub zabudowań,
- 2) 5,00 m - od stałego stanowiska pracy.

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione.

Wchodzenie i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne przy użyciu drabiny lub schodów.

Szczegółowe wymagania dotyczące transportu mechanicznego oraz ręcznego określają przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy. Masa ładunków przemieszczanych przy użyciu środków transportowych nie powinna przekraczać dopuszczalnej nośności lub udźwigu danego środka transportowego.

Transport wewnętrzny należy prowadzić w oparciu o pojazd samochodowy z przyczepą i dźwig.

7. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie

1. Całość robót należy wykonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP, wytycznymi, normami, uzgodnieniami oraz zgodnie z zasadami sztuki inżynierskiej.

W szczególności wszelkie prace należy wykonywać zgodnie z:

- Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. Nr 47, poz.401)
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. Nr 118, poz. 1263)
- W czasie prowadzenia robót budowlanych zapewnić właściwą organizację robót oraz wyposażenie w środki techniczne zapobiegające niebezpieczeństwom, w tym:

- a) Wyznaczyć osoby do prowadzenia bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi,
- b) Zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych

- i uciążliwych,
- c) Zapewnić nadzór właścicieli uzbrojenia nad robotami budowlanymi prowadzonymi w pobliżu istniejącego uzbrojenia podziemnego i naziemnego,
  - d) Zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń,
  - e) Przeprowadzić instruktaż pracowników,
  - f) Wyposażyć pracowników w niezbędne środki ochrony indywidualnej,
  - g) Zapewnić łączność telefoniczną na terenie budowy,
  - h) Teren budowy oznakować i zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych,
  - i) Wykopy zabezpieczyć barierami ochronnymi i wyposażyć w drabiny umożliwiające szybką ewakuację pracowników w razie powstania zagrożenia,

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

8. Uwaga końcowa.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury ogłoszonym w Dz. U. Nr 120 z dnia 23.06.2003 r. oraz wymaganiami Prawa Budowlanego, Kierownik budowy jest zobowiązany sporządzić plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Plan powinien obejmować szczegółowy zakres rodzaju robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Zgodnie z rozporządzeniem do takich prac będą należały: przewierty pod czynnymi układami komunikacyjnymi, prace przy wykopach liniowych powyżej 1,5 m, roboty wykonywane przy użyciu dźwigów.

Opracowała :

mgr inż. Anna Malinowska